

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

MENEKÜLTÜGYÉRT ÉS MIGRÁCIÓÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT

IKT. SZÁM: VII/67/4/2020.

MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

EMLÉKEZTETŐ

2020. OKTÓBER 30. 9.00

Helyszín: 1051 Budapest, Nádor utca 22. A04. tárgyaló

Tárgy: Menekültügyért és Migrációért Felelős Tematikus Munkacsoport ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

1. napirendi pont: Aktuális migrációs kérdések

Felkai László a Belügyminisztérium közigazgatási államtitkára, a Tematikus Munkacsoport elnöke bevezetőjében elmondta, hogy a legutóbbi ülés óta megjelent az Európai Bizottság Új Menekültügyi és Migrációs Paktuma (a továbbiakban: Paktum), valamint a következő 7 éves költségvetésben is vannak migrációs jellegű források is. Az elmúlt időszakban több EU-s alap is megjelent részben összefüggésben a koronavírus járvánnyal, amelyek közül a legnagyobb jelentősége a Jövő Nemzedék Helyreállítási Alapnak van. Magyarországon kormányzati szinten a gazdasági helyreállítást és az ellenállóképesség erősítését segítő pénzügyi eszköz (RRF) felhasználásáról születtek kormányzati döntések. Ily módon a Menekültügyi és Migrációs Alap (MMF) kicsit háttérbe szorult, de az RRF-ben nincs migrációs felhasználású forrás. Az MMF forrásai ugyanolyan bizonytalanok, mint a Munkacsoport júniusi ülésekor, nem ismert a végösszeg, illetve, hogy az egyes források, egyes jogcímekre milyen összegeket fog nyújtani. Nem készült el az EU erre vonatkozó jogi szabályozása sem. Kiemelte továbbá, hogy életbe lépett az a szabály, ami szerint a menedékjogi kérelmet meg kell előznie szándéknyilatkozat benyújtása, amelyet a belgrádi, illetve a kijevi képviselőn lehet kezdeményezni. Ez a szabály decemberig hatályos, melyet a Kormány 2021. június 30-ig meg fog hosszabbítani. Az új szabályozással kapcsolatban az EU a kormányzatot kritikával illette.

Kiss Attila az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság főigazgatója elmondta, hogy a tavalyi év hasonló időszakához képest európai szinten 21%-kal csökkent az illegális migránsok száma, elsősorban a COVID-19 járvány miatt. Ugyanakkor Görögország és Szerbia viszonylatában, ahol a bevezetett hatósági korlátozások jelentősen érintették az illegális migrációt is, a menekülttáborokat ideiglenesen zárttá nyilvánították. Általános kijárási korlátozások vagy fokozott hatósági ellenőrzések voltak tapasztalhatók a nyár elejéig. Ezek az intézkedések visszaszorították az illegális migrációt. Azonban mihelyt a korlátozások enyhítésre vagy feloldásra kerültek, az illegális migrációs nyomás növekedett. A közép-mediterrán útvonalat illetően 150%-os növekedés tapasztalható, Olaszországban elsősorban tunéziai, bangladesi és algériai állampolgárok érkeznek. A Líbiából érkezők száma, a Líbiában történt helyzet okán bevezetett hatósági intézkedések miatt visszaesett. Törökországból is érkeznek Olaszországba – elsősorban ukrán és georgiai felségjelzésű szabadidőhajókon – illegális migránsok. Málta jelentős nyomásnak van kitéve, 2020-ban 2200 migráns érkezett elsősorban a szubszaharai térségből, eritreaiak és szudániak, de jelentős számban bangladesiek is. A nyugat-mediterrán migrációs útvonalat illetően a tavalyihoz képest 10%-os a csökkenés, de a nyár vége óta jelentősen megnőtt az illegális migránsok száma, elsősorban a Kanári-szigetekre érkezett hozzávetőlegesen 7500 fő, ami a tavalyi adat hétszerese. A Görögországba érkezettek számát tekintve jelentős csökkenés következett be, elsősorban a görög kormányzati intézkedések miatt, ugyanakkor Cipruson folyamatosan nő az illegális migráció. A nyugat-balkáni térséget illetően az elemzések szerint a helyzet súlyosbodott, 2020-ban 100%-ban nőtt az ide érkezők száma a tavalyihoz képest. A legsúlyosabb a helyzet Bosznia-Hercegovinában, mert ott rekedtek az illegális migránsok, kb. 9000

migráns tartózkodik az országban, ebből közel 3000 fő gyakorlatilag az utcán él ellátás nélkül. Szerbiában kb. 6000 migráns tartózkodik. **Kiss Attila** a magyarországi helyzetre vonatkozóan elmondta, hogy a magyar rendőrség ebben az évben közel 19000 fő illegális migránst fogott el és kísért vissza a biztonsági határázaron keresztül. Ez 2,5-szer több mint 2019 hasonló időszakában. Ehhez hozzáadódik, hogy majdnem 6000 fő esetében a biztonsági határzár mentén megakadályozta az illegális határátlépést. Összességében 3-szor annyi illegális migránst fogott el a magyar rendőrség a szerb-magyar határon, mint a tavalyi évben. Az embercsempészek aktivitása jelentősen megnőtt ezen a területen, ugyanakkor a rendőrség sokkal hatékonyabb ebben a küzdelemben. Az idei év során 296 fő embercsempészt állítottak elő a rendőri szervek és vontak eljárás alá, 2019-ben 108 főt. Az embercsempészek többsége külföldi állampolgár, a magyar állampolgárok érintettsége ebben a bűncselekmény kategóriában 10-12%. A külföldiek között jelentős számban vannak szerbek és ukránok, de az európai uniós polgárok is nagy számban képviseltetik magukat. Sokan vannak olyanok is, akik az EU területén valamilyen tartózkodási jogosultsággal rendelkeznek, vagy tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok, vagy nemzetközi védelemben részesített személyek. A magyar-szerb határszakaszon eddig 31 alagutat vagy alagút-szerű képződményt fedeztek fel és temettek be a határrendészek. Két jelentősebb áttörési kísérlet volt. Az első esetben még januárban 5 főt ítelt el a bíróság, négyen letöltendő, 1 fő felfüggesztett börtönbüntetést kapott és mindenkit kiutasítottak az ország területéről. A négyből 1 fő szeptemberben feltételes szabadlábra került, kitoloncolását az idegenrendészeti hatóság október elején végrehajtotta. Szeptemberben egy nagyobb csoport megkísérelt áthatolni a biztonsági határázaron, közülük 3 fő szíriai állampolgár került elfogásra, a bíróság mindhárom főt felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte, kitoloncolásukat az idegenrendészeti hatóság végrehajtotta. **Kiss Attila** a kitoloncolások tekintetében elmondta, hogy a Covid-19 járvány jelentős mértékben befolyásolta ezt a hatósági tevékenységet is, 277 fő kitoloncolására került sor. Korábban sok volt a légi úton történő kitoloncolás, ami a légi járatok korlátozott száma miatt jelentősen csökkent, összesen 7 főt toloncoltak ki így. A repülőtérig tartó, ún. részleges toloncolás 56 fő esetében történt, 192 főt szárazföldi úton, szomszédos országba toloncoltak ki. Fontos az IOM által működtetett önkéntes hazatérési program működése is, melynek keretében 22 fő vállalta az önkéntes hazatérést. A járvány hozadéka, hogy egyes országok lezárták a határaikat, a légi járatok csökkentek, illetve megszűntek. Többen ragadtak Magyarországon, akik kitoloncolására nem kerülhet sor. Egy-egy jogsértést elkövető személy kitoloncolása komoly logisztikai nehézségekbe ütközik. Vannak országok – például Afganisztán –, ahol kitoloncolási moratóriumot vezettek be, továbbá negatív PCR tesztekhez, karanténdíj megfizetéséhez kötik az állampolgáraik visszafogadását, például Nigériában 800 eurós karanténdíjat kell fizetni. A legális tartózkodók – akik vagy a hazájukban fennálló helyzet okán, vagy a légi járatok megszűnése okán ragadtak Magyarországon – helyzetét az idegenrendészeti hatóság rendezi és humanitárius megfontolásból eddig 1307 főnek adott ideiglenes tartózkodási engedélyt a Covid-19 járvány idejére. A járvány ellenére jelentős mértékben nem csökkent a benyújtott kérelmek száma, aminek az a magyarázata, hogy jelentős mértékben megugrott a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek által benyújtott regisztrációs igazolás kiállítására iránti kérelem. Ez 60%-os növekedést jelent, elsősorban az osztrák, német és szlovák állampolgárok tekintetében ugrott meg. Ennek oka az utazási korlátozások bevezetése. Például azok a szlovák állampolgárok, akik Magyarországon rendelkeznek ingatlannal és Szlovákiában dolgoznak, ennek birtokában tudták csak átlépni az országhatárt. Problémát jelentett, hogy az okmányt sokan külföldről próbálták kérelmezni, ami nem lehetséges. A jogi tartalomból adódóan Magyarországon kell ahhoz tartózkodni, hogy ezt kérelmezhesék. Ugyanakkor 25-27%-kal csökkent a tartózkodási engedélyek kérelmezése, viszont a letelepedési engedélyek kérelmezése 44%-kal nőtt. Ez utóbbi szám is azt mutatja, hogy az utazási korlátozások miatt próbáltak stabil tartózkodást biztosítani maguknak az emberek. A tartózkodási engedélyek kérelmezésének csökkenése a munkavállalási engedélyek számának, továbbá a tanulmányi célú beutazások számának jelentős mértékű csökkenéséből adódik. Vannak olyan országok, ahonnan egyáltalán nincsenek légi járatok, például Kína. Vietnam is jelentős mértékben korlátozta a légi járatok közlekedését, illetve ha a járványügyi helyzet súlyosbodik az ázsiai térségben, akkor Vietnam meg fogja hozni a döntést a teljes bezárkózásra. A rövid beutazási tartalmú vízumok kiállítását korlátozták, illetve bizonyos esetekben a kérelmek befogadását a KKM megszüntette. A tartózkodási engedély kiállítására jogosító vízumok iránti kérelmek elvétele és feldolgozása folyamatos. **Kiss Attila** a menekültügyi terület tekintetében elmondta, hogy Kijevben nem nyújtottak még be szándéknyilatkozatot, Belgrádban összesen 228 fő

jelezte szándékát szándéknyilatkozat benyújtására. Eddig 45 fő került a külképviselet által kiértesítésre, hogy a szándéknyilatkozatot nyújtsa be, közülük eddig 26 fő jelent meg. Közülük 14 fő kérelmét bírálta el a menekültügyi hatóság és nem javasolta beutazási okmány kiállítását. 12 fő esetében az eljárás még folyamatban van. A külföldiek meghallgatására távmeghallgatás útján kerül majd sor, ami a keresztény mivoltukra vonatkozik. A kísérő nélküli kiskorúak kérdése tekintetében jelezte, hogy a lehetőségeket áttekintették és a jelenlegi szabályozás keretei között az eseti gyám és a gyermekvédelmi gyám kombinációjával találtak jogi megoldást arra, hogy a kísérő nélküli kiskorúaknak nem kell kiutazni Belgrádba szándéknyilatkozatot benyújtani. Eddig ilyen jelzés nem érkezett. A Paktummal kapcsolatban elmondta, hogy az Európai Bizottság szeptember 23-án mutatta be, jelenleg tervezeti szinten van. Számos politikai és szakmai vita várható a hatásairól és arról, hogy ezek mit jelentenek a magyar menekültügyi rendszer tekintetében. Hosszú folyamat lesz, akár több évig is elhúzódhat a hatályba léptetése. Magyarországgal szemben, többek között menekültügyi területet érintően is kötelezettségszegési eljárást indított az Európai Unió, az ítélet hirdetése 2020. december 17-én lesz. A jövőt illetően ezeknek a következményeivel is számolni kell, a döntés várhatóan jogalkotási kötelezettséget is fog generálni. **Kiss Attila** a befogadó intézményekkel kapcsolatosan elmondta, hogy az EU döntését követően a kormány a tranzitónákat bezárta, az ott elhelyezett személyeket nyitott intézményekben helyezte el. Azóta ezeknek a személyeknek majdnem mindegyike eltűnt Magyarországról. Jelenleg a befogadó állomáson 3 fő, közösségi szálláson 2 fő tartózkodik. Menekültügyi őrizetben is mindössze 5 fő van, ezek a személyek dublini eljárás alatt állnak, ki kellene őket toloncolni valamelyik európai uniós tagállamnak, de a Covid-19 járvány miatt az adott tagállam nem kívánja őket fogadni.

Vadasi Vivien a Menedék Egyesület képviselőjében elmondta, hogy a paktummal és a javaslatokkal kapcsolatosan szeretett volna hallani a magyar állásponttól ismertetőt. Véleménye szerint a határon lefolytatott szűrő eljárásra vonatkozó javaslat a korábbi magyar megoldással hasonló. A Menekültügyi és Migrációs Alappal kapcsolatban megkérdezte, hogy van-e terv a jelenleg folyó alapra létrejött migrációs stratégiához hasonlóan egy stratégia kidolgozására. A jelenlegi stratégia egy széleskörű egyeztetés eredménye volt. Jelezte, hogy a Menedék Egyesület ebben szívesen részt venne. A jelenleg zajló MMIA pályázatokkal kapcsolatosan megkérdezte, hogy milyen felújítások folynak majd az idegenrendészeti őrizet végrehajtására alkalmas nyírbátori létesítmény felújításának pályázata keretében. Továbbá a Befogadó Paks című pályázattal kapcsolatban érdeklődött.

Felkai László válaszában elmondta, hogy vannak olyan elemek a Paktumban, amelyek lényegesen jobbak, mint a korábbiakban, de továbbra is szerepel benne a kötelező elosztás lehetősége. A Paktum ezt így kifejezetten nem tartalmazza, de az ellenkezőjét sem zárja ki. A Kormány álláspontja az, hogy ameddig bizonyos értelmezés, bizottsági vagy tanácsi döntés alapján ez az elem bekerülhet, addig nem tudja elfogadni, csak akkor, ha maga a Paktum ezt a kötelezőséget teljes egészében kizárja. Nyilvánosan is megjelent a menekültügyi biztos nyilatkozata, aki azt mondta, hogy az Európai Unió határvonala kívüli előszűrő állomások felállítása – amelyet Magyarországon kívül korábban több ország is forszírozott – nemzetközi jogilag nem lehetséges. 12-13 évvel ezelőtt az akkor EU Bizottság szintén megvizsgálta, és azt mondta, hogy az EU-s joggal ellentétes, ez vagy kikopott a köztudatból vagy azt gondolták, hogy a migrációs válság más álláspontot indukálhat. A tagországok legalább fele egyetértett az előszűrő állomások létrehozásával. Biztos Asszony kijelentése újabb vitákat fog generálni és kihatással lesz a paktum szövegezésére is. Az MMIA kapcsán elmondta, hogy tervezik stratégia kidolgozását. Az operatív program jellegű források esetében kell stratégiát alkotni. A belügyi alapok hasonlóak az operatív programokhoz, elvi szinten be kell mutatni a Bizottságnak, hogy az országnak mi a célja, mi az, amit ehhez európai uniós forrásból vagy hazai forrásból valósítana meg. **Felkai László** a konkrét programokat illetően jelezte, hogy részletes ismertetőt a későbbiek során írásban fog küldeni.

Kiss Attila Nyírbátor tekintetében elmondta, hogy a Rendőrség és az OIF is fog benyújtani pályázatot, mely tartalmazza mind az idegenrendészeti őrizeti hely, mind a menekültügyi őrzött befogadó központ teljes felújítását, beleértve a belső, külső megújítását és energiatakarékossá tételét is. Ezen túlmenően raktározási kapacitást kell bővíteni menekültügyi területen, mert rengeteg használaton kívüli eszköz (vaságyak, matracok, teljes ágynemű garnitúrák) van jelenleg. Ennek kialakítását a vámosszabadi befogadó állomás területén tervezik. A határon eljárással kapcsolatban hozzátette, hogy retorika

szintén jól hangzik és a magyar rendszerhez valóban közel áll, de ha szakmailag megvizsgálják a kérdést, jelentős különbségek vannak például a határidők tekintetében. A tervezetben jelenleg szereplő 12+12 hetes határidő kivitelezhetetlen. A jelenlegi jogalkalmazói gyakorlatot tekintve, beleértve a bírói gyakorlatot is, ezt nem lehet végrehajtani. A rendszer másik nagy hibája, hogy 12 hetet szán arra, hogy a kitoloncolás megtörténjen azok esetében, akik nem jogosultak védelemre. A statisztikai adatok szerint jelenleg az Unióban az elutasított menedékkérők – akik nem jogosultak védelemre – 20%-át sikerül visszaszámaztatni a hazájába. Ehhez kapcsolódnak a kiutasítási szponzorációval kapcsolatos aggályok is. Akit 1-2 hónap alatt nem sikerül kiutasítani, azt 8 hónap alatt sem lehet kiutasítani, mert nincs hozzá személyazonosság vagy az adott ország fogadókészsége hiányzik. A másik probléma a határon történő eljárással a kivételi kör. Négy nagy kivételi kör van. A legnagyobb, hogy azokra nem vonatkozik, akik esetében az európai uniós elismerési arány 20%-nál magasabb. Egy 2018-19-es európai uniós statisztika adatok alapján végzett számítás szerint, csak ebben az esetben a 2018-as adatok alapján az összes kérelmező 44%-a kerülne ebbe a kivételi körbe, 2019-ben pedig 34%-a. A másik nagy kivételi kör a kísérő nélküli kiskorúak aránya 1,7% és 1,1%. Az olyan családos kérelmezők esetében, akik 12 év alatti gyermekkel rendelkeznek problémát jelent, hogy az Eurostat nem ismeri ezt a kategóriát. A 14-18 év közöttiek számát tekintve több mint 20% 2018-ban, 2019-ben 26%. Ezt a három kivételi kört együtt tekintve 2018-ban a benyújtott 634 ezer kérelemből 419 ezer esne a kivételi körbe, 2019-ben pedig 714 ezer kérelemből a 61%, azaz 440 ezer kérelmező, akiket be kellene léptetni. A negyedik kivételi körbe tartoznak a különös bánásmódot igénylők, amely kategória sok mindenkire vonatkozhat. Ha a magyar számokat vizsgáljuk, akkor 2018-ban azoknak a kérelmezőknek, akik beléptek a tranzitónába, 98%-át kellett volna beléptetni azonnal, 2019-ben pedig 95%-ukat. Mivel nagy a kivételi arány, szakmailag még kell finomítani szükséges a szabályozási javaslaton. Továbbá az Európai Bizottság képviselője is azt nyilatkozta korábban, hogy a kérelmezők 2/3-a nem jogosult nemzetközi védelemre, ezért nem kell beléptetni őket az EU területére, amely szándék szintén ellentétes ezzel a kivételi aránnyal. **Kiss Attila** hangsúlyozta, hogy ez csak néhány példa volt a csomagból.

Vadasi Vivien a külföldi diákokkal kapcsolatban megkérdezte, hogy továbbra is lehetséges tanulmányi célú tartózkodási engedélyt kérelmezni, csak a konkrét beutazás jelenthet korlátot. Elmondta, hogy a Magyar Nemzetben megjelent egy összefoglaló arról, hogy a külföldi diákok magyarországi tartózkodása milyen, akár kézzelfogható anyagi előnyökkel is jár.

Kiss Attila hangsúlyozta, hogy a tanulmányi célú kérelmek száma csökkent, továbbá a tartózkodási engedély kiállítására jogosító vízumok iránti kérelmek elvétele és feldolgozása folyamatos. Nem az OIF kompetenciája, hogy a külképviseleteken milyen gyorsasággal tudják elvenni a kérelmeket, de információi szerint nincs ezzel kapcsolatosan fennakadás a külképviseleteken sem. Tanulmányi célból 2019. január-szeptember között 22 ezer kérelem érkezett, ebben az évben 15 ezer, tehát kb. 30%-os csökkenés tapasztalható. A képző intézmények határozzák meg a képzés formáját. Az OIF kéri a hallgatóktól, hogy az eljárások során továbbra is igazolják, hogy a jogviszonyuk megvan és vizsgálják azt is, hogy a képző intézmény teljes egészében áttért online oktatásra vagy vegyes oktatási rendszerben működik. Amennyiben vegyes oktatási rendszerben működik az intézmény, abban az esetben az engedélyt kiadja az OIF. Fontos szempont az is, hogy a hallgató mennyire tartja be a karantén szabályokat.

Vadasi Vivien jelezte, hogy megjelent a „Nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” című akcióterv és intézkedési terv, amely sok haladó pontot tartalmaz. A 9. pont foglalkozik a hátrányos helyzetű nőkkel, egészség tudatosságának növelésével és munkaerőpiaci szerepükkel. Mivel a feladatok megvalósításáért a belügyminiszter is felelős, ezért kérdezte, hogy a külföldi nőkre, harmadik országbeli állampolgárokra, illetve a menekült nőkre gondoltak-e. Sok ügyfelük él családgyejesítési tartózkodási engedéllyel, akiket az Egyesület célzottan von be az integrációt szolgáló programokba. Látható, hogy a munkaerőpiacra történő belépésük a magyarországi integrációt, a magyar nyelv elsajátítását, a magyar kultúra megismerését jelentős mértékben segíti. Ennek kapcsán lesz-e lehetőség együttműködésre. A nőekkel, illetve a családgyejesítési tartózkodási engedéllyel itt élő külföldiekkel kapcsolatban elmondta, hogy – ez valószínűleg a Covid-19 járvány hatása is – egyre több ügyfél jelentkezik azzal, hogy családon belüli vagy párkapcsolati erőszak áldozata. Ha kilépne a családi kapcsolatból, akkor elvesztené a családgyejesítési tartózkodási engedélyét. Sok esetben nem

tesznek feljelentést, ezért a bűncselekmények is kivizsgálatlanul maradnak és az áldozatok benne maradnak egy bántalmazó kapcsolatban. Erre az Egyesület még nem talált jogi megoldást. Megkérdezte, hogy van-e lehetőség együtt gondolkodásra ebben a kérdésben.

Felkai László válaszában elmondta, hogy az akciótervben nem a menekült nőkre gondoltak, 2019 nyarán a Belügyminisztériumhoz került a társadalmi felzárkózás területe, illetve azon belül kiemelten a roma felzárkózás. Sok programuk van, ami a roma nők felzárkózását szolgálja, ezeket a programokat az EMMI-ből hozták. Példaként említette a roma nők szociális intézetekben történő foglalkoztatását. A harmadik országbeli állampolgárokat illetően jelenleg is elérhetőek az EU-s projektek. **Felkai László** jelezte, hogy a beilleszkedési és a társadalmi érzékenyítési célra kapott EU-s forrásokat nem fogják maradéktalanul elkölteni, egy részét vissza fogják adni.

Kiss Attila a kapcsolati erőszakkal kapcsolatos kérdés tekintetében elmondta, hogy a kérdéssel 17 éve foglalkozik az OIF-nál, illetve a jogelőd szerveinél. A kapcsolati erőszak kérdése mindig összefonódik az érdekkapcsolatokkal. Sok esetben ezekből a kapcsolatokból gyermek is születik. A jelenlegi bírói gyakorlat szerint – hacsak meg nem szüntetik valamelyik fél szülői felügyeleti jogát – mindkét félnek ugyanolyan joga van a gyermekhez, akkor is, amikor külön élnek. Elmondta, hogy harmadik országbeli állampolgárokat tekintetében még nem találkozott a gyakorlatban azzal, hogy ha egy nő kilép egy ilyen kapcsolatból, akkor visszavonásra kerülne a jogosultsága. Arra már volt példa, hogy amennyiben egy harmadik országbeli férfi családon belüli erőszakot követ el, akkor az idegenrendészeti hatóság együttműködve más rendvédelmi szervekkel próbált olyan bizonyítékot találni, ami alapján a tartózkodási jogosultságát meg tudja vonni.

Dobos Ágoston a Református Misszió Központ képviselőjében üdvözölte, hogy a Kormány és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat üldözött keresztény pakisztáni családokat mentett ki Thaiföldről. Pakisztánban nagyon erős a keresztényüldözés, az ún. istenkáromlási törvénnyel nagyon sokan visszaélnék. Rengetegen menekülnek Thaiföldre turista útlevelemmel és ott ragadnak, sokszor embertelen körülmények között. Az egyik pakisztáni bibliaköri tag elmondta, hogy sokszor előfordul, hogy ha valaki kérelmet akar benyújtani a magyar államhoz a magyar nagykövetségen, akkor nem magyarokkal találkozik a külképviseleteken, hanem pakisztáni munkatársakkal, akik többsége muszlim és látván, hogy a kérelmező keresztény, az előszűrésen félreteszi az ügyét. Kérte, hogy a hatóságok figyeljenek oda, hogy a keresztények a magyar külképviseleteken ne részesüljenek negatív diszkriminációban. Szintén üdvözölte, hogy a Kormány az üldözött keresztények megsegítésére egy államtitkárságot hozott létre. Egyetért azzal, hogy a segítséget vigyék helybe és a migrációs nyomás is némileg csökken, ha az üldözött keresztények helyzetén segítenek. Fontosnak tartja az államtitkárság tevékenységét és hallotta, hogy a Covid-19 miatt gazdasági szempontból az államtitkárság költségvetése is csökkent. Kérte, hogy hadd legyen továbbra is erőteljesen támogatott az államtitkárság munkája. Hasznosnak tartja, hogy üldözött keresztény területekről Magyarországra jöhetnek egyetemisták, abban a reményben, hogy a diploma megszerzése után visszamennek és az ottani kereszténységet képviselhetik, akik képesek magasabb fórumokon is kiállni a kereszténység védelmében. A Covid-19 miatt ez az ösztöndíjas program visszaszorult, kérte, hogy hadd legyenek továbbra is tehetséges keresztény diákok magyar egyetemek hallgatói és küldessenek utána vissza az ottani keresztények védelmében. Harmadik kérése egy iráni kérelmező ügyével kapcsolatos. Ő egyike azoknak, akik nem hagyták el az országot a nyitott táborba történő áthelyezés után. Sikertörténetét a győri baptista gyülekezetbe integrálni. Úgy hallotta, hogy a kérelme elutasításra került, ezért szeretne az ügyében közbenjárni.

Felkai László jelezte, hogy a pakisztáni állampolgárokkal kapcsolatos felvetését a KKM-nek továbbítja.

Kiss Attila hozzátette, hogy az OIF-nak van egy munkatársa Iszlámábádban, aki a vízumrendészeti kérdésekkel foglalkozik. Ha a kérelmező elektronikus levélben nyújtja be a kérelmét, kiemelve a vallási hovatartozását, akkor vélhetően nem a helyi alkalmazottak jelentik az első kontaktot számukra, hanem a konzuli státuszban lévő munkatárs. Az ösztöndíj programokkal kapcsolatosan elmondta, hogy mind a Stipendium Hungaricum, mind a Keresztény Ösztöndíj program működik. A tartózkodási engedély kérelmezés működésének egyik indoka ez volt, hogy a programok továbbra is működhessenek. Érkeznek kérelmek mindkét program keretében és – hacsak nemzetbiztonsági

kockázat nincs a kérelmező tekintetében – engedélyezésre is kerülnek ezek a kérelmek. A konkrét személlyel kapcsolatos kéréssel kapcsolatban elmondta, hogy amennyiben jogorvoslattal él, a független bíróság dönt majd az ügyében. A menekültügyi hatóság kizárólag szakmai alapon ítéli meg, és úgy ítélte meg, hogy ez a személy nemzetközi védelemre nem jogosult. De van egyéb más lehetősége is, hogy legálisan Magyarországon tartózkodhasson.

Dombos Tamás a Háttér Társaság képviselőjében elmondta, hogy 2020 júliusában az strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága egyezményesértőnek találta, hogy Magyarország nem teszi lehetővé transzmenű elismert menekültek számára, hogy a nemüket és nevüket a magyar irataikban megváltoztassák. A végrehajtásra rendelkezésre álló határidő lejárt és nem fellebbezhető döntésről van szó. Megkérdezte, hogy milyen lépéseket tett eddig és kíván tervezni a jövőben a kérdésben a magyar kormányzat. Egy, a Háttér Társaság jogsegélyszolgálatán felmerült konkrét ügy kapcsán elmondta, hogy egy PhD hallgató Magyarországra szeretett volna beutazni Stipendium Hungaricum ösztöndíjjal. A vízum és a tartózkodási engedély kérelme első körben amiatt került elutasításra, mert ő HIV vírussal él és a rendelkezésre álló pénze nem elegendő Magyarországon a kezelésére, holott a Stipendium Hungaricum ösztöndíja fedezné a kezelése költségeit, illetve jogosult TB alapon teljes ellátásra. A döntéshozatal és a fellebbezési eljárás annyira elhúzódott, hogy mire az OIF meghozta a döntését, az ösztöndíjprogram elkezdésének határideje lejárt. Tehát hibás döntés, majd azt követően határidőmulasztás történt a hatóság részéről. Megkérdezte, hogyan lehetne áthidalni, hogy ilyenek esetek ne történjenek, illetve, hogy a hatóság tisztában legyen azzal, hogy milyen egészségbiztosítása van egy diáknak, ha Magyarországra belép. Elmondta, hogy jó gyakorlatnak tartja, hogy más Tematikus Munkacsoportokban lehet előzetesen témákat javasolni a napirendre. Kérte, hogy ebben a Munkacsoportban is legyen erre lehetőség.

Felkai László elmondta, hogy az EJEB ítéletek tekintetében a kormány mindig mérlegel. A napirendi javaslatok megküldésének a Titkárság útján nincs akadálya.

Kiss Attila a második kérdést illetően elmondta, hogy a konkrét ügyet nem ismeri, de ha az illető jogorvoslatot nyújt be, akkor azt a hatóság meg fogja vizsgálni, illetőleg, ha a bírósághoz fordul, akkor a bíróság. Annak nincs akadálya, hogy az illető a Stipendium Hungaricum programot folytassa, az ösztöndíj bizottság az ilyen kéréseket akceptálja.

Dombos Tamás az első kérdéssel kapcsolatban hozzátette, hogy Magyarország az emberi jogok európai egyezményének tagja, a Bíróság kötelező érvényű döntéseit a magyar hatóságoknak és bíróságoknak végre kell hajtaniuk. Reményét fejezte ki, hogy a válasz nem azt jelenti, hogy Magyarország az általa aláírt egyezményeknek nem tesz eleget.

Felkai László további felvetés hiányában az ülést lezárta.

Készítette: Józsa Teodóra szakreferens, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Látta: Szabó-Princz Viktória titkárságvezető, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Jóváhagyta: Felkai László közigazgatási államtitkár, BM és Kiss Attila főigazgató, OIF